

Ryžtingai sutinkama pavasario sėja

TARYBINIS Rokiškis

(19) Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. Komiteto Organas

1946 m. balandžio 18 d. | Kaina 20

Rokiškio valsč. Sėlynės ir Laibalių apylinkių valstiečiai jau pradėjo žemės arimą. Pirmasis žemę pūrėti pradėjo Čelkių kaimo valstietis drg. Valiulis s. m. balandžio mėn. 6 d.

Ruoپیškio km. naujokurys N. N. šis pareiškė:

— Praėjusieji metai neigiamai atsiliepė į derliu, todėl da-

bar stingu sėklų. Bet vis dėlto dedu pastangas šiai klėčiai nugalėti ir pasistengsiu pavasario sėja įvykdyti taip, kad ne viena žemės pėda neliktų neužsėta.

Darbo valstiečiai yra pasiryžę skirti visas savo jėgas IV-jo stalininio penkmečio plano įvykdymui, nes jie žino, kad grei-

tesnis krašto atstatymas ir gerai bėvio pakilimas yra kiekvieno darbo žmogaus lūkestis.

Valstietės moterys irgi renzias darž darbams, šiais metais daržovėmis norėdamos apsolinti dvigubai daugiau žemės, negu praėjusiais metais.

(Mūsų koresp.)

Dėl pieno privalomojo pristatymo valstybei

Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir Lietuvos KP(b) Centro Komiteto

NUTARIMAS Nr. 56

Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir Lietuvos KP(b) Centro Komiteto nutarimas:

1. Nustatyti, pradedant nuo 1946 metų, Lietuvos TSR valstietėms ūkiams, priklausomai nuo naudojamų žemės plotų dydžio, atsižvelgiant į jos rūšį, sekančias metines pieno privalomųjų pristatymų valstybei normas nuo kiekvienos jų turimos karvės.

2. Valstietėms ūkiams, turintiems:

nuo 10 ha žemės	250 litrų (258 kg)
nuo 10 ha iki 15 ha	300 „ (309 kg)
nuo 15 ha iki 20 ha	350 „ (361 kg)
nuo 20 ha iki 25 ha	400 „ (412 kg)
daugiau kaip 25 ha	450 „ (464 kg)

3. Pieno privalomųjų pristatymo valstybei dydį valstiečiai turi apskaičiuoti pagal šiuos apskaičiavimo TSRS Paruošų Ministerijos apskričių komitetų, remdamiesi valstietėms privalomųjų pristatymų sudarymo ir apskričių vykdymų komisijų patvirtintais sąrašais, nurodant kiekvieno ūkio naudojamą žemės ūkio dydį, perleidant jį į trečiąją rūšį, o taip pat turimų karvių ir pirmojo pusmečio pirmavėsių karvių skaičių.

4. Prikliki anksčiau nustatytą normą žemės ūkiams, turintiems 1-ą ha žemės 1-os rūšies priegamas 3-osios rūšies 2 ha žemės; 1-ą ha žemės 2-os rūšies priegamas 3-osios rūšies 1,6 ha žemės; 1-ą ha žemės 4-os rūšies priegamas 3-sios rūšies 0,4 ha žemės.

5. Pritraukti, pradedant nuo 1946 metų, prie pieno privalomojo pristatymo valstybei miestų ir darbininkų gyvenančių gyvenamųjų ūkių, turinčių karves ir pirmojo pusmečio pirmavėsių karves, nustatant šioms pusę valstietėms ūkiams nustatytomis normoms.

6. Pritraukti, pradedant nuo 1946 metų, prie pieno privalomojo pristatymo valstybei darbininkų ir tarnautojų, dirbančių avuliatini (nesazonini) darbu valstybinėse ir kooperatyvinėse namuose bei įstaigose ūkių, o taip pat žvejų ir gamybinų darbininkų ir invalidų kooperacijos to);

7. Mokytojų, agronomų, technikų, žemės matuotojų, melioratorių, inžinierių, medicinos ir veterinarijos gydytojų bei felkerių, žemės ūkio technikų, MTS, mašinų, traktorių dirbtuvių, MANP, tarybinių ūkių vyresniųjų mechanikų ir direktorių, o taip pat apskričių vadovaujančių darbuotojų ūkiams, ne daugiau kaip 30 žmonių apskričiai pagal Lietuvos TSR Ministrų Tarybos patvirtintą sąrašą, jeigu jų ūkiams neapdėti žemės ūkio mo- eščių;

8. Pritraukti, pradedant nuo 1946 metų, prie pieno privalomojo pristatymo valstybei miestų ir darbininkų gyvenančių gyvenamųjų ūkių, turinčių karves ir pirmojo pusmečio pirmavėsių karves, nustatant šioms pusę valstietėms ūkiams nustatytomis normoms.

9. Pritraukti, pradedant nuo 1946 metų, prie pieno privalomojo pristatymo valstybei miestų ir darbininkų gyvenančių gyvenamųjų ūkių, turinčių karves ir pirmojo pusmečio pirmavėsių karves, nustatant šioms pusę valstietėms ūkiams nustatytomis normoms.

10. Pritraukti, pradedant nuo 1946 metų, prie pieno privalomojo pristatymo valstybei miestų ir darbininkų gyvenančių gyvenamųjų ūkių, turinčių karves ir pirmojo pusmečio pirmavėsių karves, nustatant šioms pusę valstietėms ūkiams nustatytomis normoms.

11. Pritraukti, pradedant nuo 1946 metų, prie pieno privalomojo pristatymo valstybei miestų ir darbininkų gyvenančių gyvenamųjų ūkių, turinčių karves ir pirmojo pusmečio pirmavėsių karves, nustatant šioms pusę valstietėms ūkiams nustatytomis normoms.

a) ūkius nedarbingų dėl senyvo amžiaus valstiečių, darbininkų ir tarnautojų vyrų, sukakusių 60 metų amžiaus ir moterų, sukakusių 55 metų amžiaus, neturinčių darbingų šeimų narių, gyvenančių kartu su pasenusiais.

b) eilinių seržantų ir viršelių sudėties karo tarnautojų šeimų ūkius, jeigu jų šeimose, esant vienai darbingai karo tarnautojėi žmonai arba motinai, liko du ir daugiau nedarbingų, tame skaičiuje vaikai, nesukakę 7-rių metų amžiaus.

c) ūkius kurių sudėty yra iki 8-rių metų amžiaus vaikų, kuriems valstybė išmoka pensiją dėl maitintojo netekimo, esant ūkyje ne daugiau kaip vienam darbingajam;

d) pirmosios grupės karo invalidų ūkius, o taip pat ūkius, kurių sudėtin įeina pirmosios grupės Tėvynės karo invalidai, esant šeimoje ne daugiau kaip vienam darbingajam nariui užimtų ūkyje;

e) antrosios grupės karo invalidų ūkius, o taip pat ūkius, kurių sudėtin įeina antrosios grupės Tėvynės karo invalidai, jeigu ūkyje, esant vienam darbingajam šeimos nariui, yra iki 8-rių metų amžiaus vaikų;

f) pirmosios ir antrosios grupės Tėvynės karo invalidų ūkius, o taip pat ūkius, kurių sudėtin įeina pirmosios ir antrosios grupių Tėvynės karo invalidai, jeigu ūkyje, esant dviem darbingiesiems nariams, yra penki ir daugiau vaikų iki 16 metų amžiaus, tame skaičiuje iki 3 metų amžiaus;

g) geležinkelių transporto naujatinųjų darbininkų bei tarnautojų ūkius (kurių pagrindinis ūdarbis yra darbas transporto);

h) mokytojų, agronomų, technikų, žemės matuotojų, melioratorių, inžinierių, medicinos ir veterinarijos gydytojų bei felkerių, žemės ūkio technikų, MTS, mašinų, traktorių dirbtuvių, MANP, tarybinių ūkių vyresniųjų mechanikų ir direktorių, o taip pat apskričių vadovaujančių darbuotojų ūkiams, ne daugiau kaip 30 žmonių apskričiai pagal Lietuvos TSR Ministrų Tarybos patvirtintą sąrašą, jeigu jų ūkiams neapdėti žemės ūkio mo- eščių;

i) dirbančiųjų durpių pramonėje ūkius pagal valstietėms vykdomuosiose komitetuose užregistruotus sutartis ir įmones.

7. Atleisti pilnintinai nuo pieno privalomųjų pristatymų valstybei:

a) karo ir darbo invalidų, socialinio aprūpinimo arba socialinio draudimo organų, priskirtų pirmajai arba antrajai invalidiškumo grupei, ūkius, jeigu ūkiai neapdėti žemės ūkio mokesčiu ir jų šeimų sudėtyje nėra darbingų šeimos narių, užimtų minėtame ūkyje;

b) raišių negalinčių dalyvauti lauko ir kituose darbuose, ūkius, jeigu jų ūkiai neturi užduočių laukų barų pasėliuose, neapdėti žemės ūkio mokesčiu ir jeigu jų šeimų sudėtyje nėra darbingų šeimoms narių užimtų ūkyje.

Pastabos 1. Vaikai iki 16 metų amžiaus ir raiši negalinčieji dalyvauti laukų ir kituose darbuose priklausau nedarbingiesiems.

8. Nustatant lengvatas (§6) ir ūkių atleidimą (§7) nuo pieno pristatymo į samdomuosius darbininkus žiūrėta, kaip į darbingus, užimtus šiame ūkyje.

9. Nustatyti, jog valstiečių ūkiai ir darbininkų bei tarnautojų ūkiai privalo pristatyti pieną į prievolių lapuose nurodytus priėmimo punktus.

Nesant pieno priėmimo separacijos punktų, pieninių, suteikti TSRS Paruošų Ministerijos įgaliojimini Lietuvos TSR teisę leisti valstietėms ūkiams, darbininkų bei tarnautojų ūkiams, neturintiems galimybių įvykdyti savo pieno pristatymų įsipareigojimus, priimti ir artimiausius punktus vietoj pieno lydytą sviestą, paprastą sviestą, lydytus kiaulinius taukus, lydytus avių taukus ir lašinius pagal sekantį apskaičiavimo ekvivalentą.

a) vienam kilogramui lydyto sviesto turinio nemažiau 95% riebumo, vietoj 27 kg pieno;

b) 1 kg paprasto sviesto, turinio nemažiau 75%, vietoj 21 kg pieno;

c) 1 kg lydytų avių arba kiaulinių taukų, arba lašinių vietoj 21,6 kilogramo pieno.

10. Nustatyti sekančius pieno pristatymo valstybei metinių įsipareigojimo vykdymo kalendorinius terminus procentais nuo bendro įsipareigojimų dydžio:

I ketvirtis — 10%. II ketvirtis — 40%, III ketvirtis — 40% ir IV ketvirtis — 10%.

11. Nustatyti privalomųjų pristatymų kainas pienui, sviestui ir tankams, kuriuos valstiečių ūkiai, darbininkų ir tarnautojų ūkiai tiekia valstybei vykdydami privalomuosius pristatymus:

a) už 1 litra bazinio riebumo pieno — 25 kap., arba

b) už 1 kg bazinio riebumo pieno — 24 kap.,

c) už 1 kg 95% riebumo lydyto sviesto — 6 rubl.,

d) už 1 kg nemažiau 75% riebumo paprasto sviesto — 4 rubl. 50 kap.,

e) už 1 kg kiaulinių arba avių taukų, lašinių — 4 rubl. 80 kap.

Už pieną ir sviestą, pristatomą valstietėms ūkių, darbininkų bei tarnautojų ūkių viršum pieno pristatymų prievolių mokėti dvigubai.

12. Leisti valstietėms ūkiams, įvykdžiusiems metines pieno pristatymų valstybei prievoles, pristatyti pieną ir sviestą pašarinių grūdinių kultūrų skaiton sekančiu pakeitimo ekvivalentu: 2 litrai pieno už 1 kg. pašarinių grūdinių kultūrų.

13. Nustatyti, jog prie pieno pristatymų valstybei pritraukiami ūkiai privalo pristatyti pieną arba pieną pakeičiančius riebalus į prievolių lapuose nurodytus punktus.

14. Nustatyti, jog sviestinės, sūrinės ir jų nugriebimo bei separacijos punktai, separavus pieną, priimtą atliekant privalomuosius pristatymus, privalo grąžinti separuoto pieno 50% pristatytojo kiekiu. Versių girdymo laikotarpyje separuotasis pienas turi būti pilnintinai grąžinamas pristatytojams. Už sugrąžintąjį separuotąjį pieną pristatinėtojas moka po 6 kapeikas už kilogramą.

Sūrinės, gaminamos nemažiau 40% riebumo sūri, separuotojo pieno negrąžina statytojams, bet jo vietoje duoda nemokamai išrūgų 60% sūrinės pristatyto pieno kiekio. Pieninės, realizuojamos gryną pieną ir pieninės, gaminamos saldžiąją grietinę bei varškę ir pieno konservavimo gamyklos išrūgų statytojams negrąžina.

15. Nustatyti, kad už falsifikuoto pieno arba riebalų pristatymą, o taip pat už tokio pieno bei riebalų priėmimą nusikalta asmenys perduodami teismo atsakomybėn.

16. Nustatyti, jog pieno pristatymų valstybei prievolių vykdymas yra pirmasis kiekvieno valstietė ūkio, darbininkų bei tarnautojų ūkio uždavinys, ir kad sąmoningas prievolių nevykdymas būdžiamas įstatymu.

Ūkiams, neįvykdžiusiems savo pieno pristatymų valstybei prievolių nustatytais kalendoriniais terminais, sutinkamai su 1942 metų lapkričio 24 dienos TSRS Liaudies Komisarų Tarybos nutarimu Nr. 1882, teismo keliu uždedama piniginė bausmė dvigubai didesnė už laiku nepristatytojo pieno vertę, apskaičiuotą rinkos kainomis. Nusikalta daugelį kartų arba piktybiškai neįvykdžius pieno pristatymų valstybei, be pabaudos patraukiami atsakomybėn.

Nepriklausomai nuo to laiku neįvykdyta prievolės dalis teismo nutarimu išišskoma natūra.

17. Uždrausti vietiniams valdžios organams ir paruošų organizacijoms apdėti ūkius, pritrauktus prie pieno pristatymų valstybei, prievoliams, viršijančiomis nustatytasias normas.

18. Skundai dėl neteisingo pritraukimo prie pieno pristatymų valstybei paduodami TSRS Paruošų Ministerijos apskrities įgaliotiniui ne vėliau kaip per 10 dienų nuo prievolės įteikimo dienos.

TSRS Paruošų Ministerijos apskrities įgaliotinio nutarimas gali būti apskundžiamas apskrities vykdomajam komitetui ne vėliau kaip per 10 dienų nuo nutarimo įteikimo dienos. Apskrities vykdomasis komitetas, pripažinęs skundą pagrįstu, savo nutarimą perduoda patvirtinti TSRS Paruošų Ministerijos įgaliotiniui Lietuvos TSR, kurio nutarimas yra galutinis.

19. Panaikinti visas anksčiau veikusias lengvatas pieno privalomojo pristatymo valstybei srityje, kurios šio nutarimo nenumatytos.

20. Nustatyti, jog neturinčių planinių pieno pristatymų valstybei ministerijų tarybiniai ūkiai, o taip pat valstybinių bei kooperacinių įstaigų bei įmonių, Raudonosios Armijos karinių dalių ir Vidaus Reikalų Ministerijos priemiesstiniai bei pagalbiniai ūkiai, pradedant nuo 1946 metų, pritraukiami prie pieno pristatymų valstybei pagal atitinkamų metų sausio mėn. pirmą dieną turimo pienui gyvulių skaičių norma: 50 litrų nuo kiekvienos karvės.

Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininkas

M. GEDVILAS

Lietuvos KP(b) Centro Komiteto Sekretorius

A. SNIČKUS

Rokiškio apskrities partinės organizacijos ataskaitinis - rinkiminis susirinkimas

Š. m. balandžio mėn. 13—14 d. d. Rokiškio gimnazijos rūmose įvyko visos apskrities ataskaitinis — rinkiminis partinis susirinkimas. Ataskaitinį pranešimą padarė LKP(b) Rokiškio apskrities komiteto pirminis sekretorius drg. Paradauskas. Susirinkimas praėjo aukštame politiniame lygyje, bolševikinės kritikos ir savikritikos ženklų.

Pažymėjus didelius uždavinius, iškilusius ryšium su IV-jo statutinio penkmečio vykdymu, drg. Paradauskas smulkiai išnagrinėjo apskrities partinės organizacijos darbą.

Rokiškio apskrities partinė organizacija per ataskaitinį periodą, t. y. nuo 1944 m. rugšėjo mėn., likviduojant vokiškųjų okupantų padarinius nuveikė nemažą darbą žemės ūkio, pramonės ir kultūros srityse. Paleista į darbą visi okupantų nuniokoti fabrikai bei įmonės. Biedniokams ir neturintiems žemės valstiečiams perduota 15.565 ha žemės. Naujai įsteigtos dvi gimnazijos bei daug progimnazijų bei pradžios mokyklų. Plačiai buvo išvystytas politmasinis darbas, dar-

Valstiečiai organizuojasi į žemės ūkio kooperacijos draugijas

Rokiškio apskrityje neseniai įsisteigė Linininkystės Draugijos, kurių tikslas — rūpintis darbo valstiečiais — linų augintojais, teikiant jiems visokeriopą paramą mašinų, trąšų įsigijime. Linininkystės Draugijos stengiasi į narius pritraukti kuo daugiau naujakurių, Raud. Armijos karių šeimų narių, Didžiojo Tėvynės karo invalidų ir kt.

Valstiečiai gyvai domisi Linininkystės Draugijų veikla, susipažįsta su jų uždaviniais ir noriai stoja į narius.

Minėtos draugijos yra įsikūrusios Rokiškyje, Panemunėlyje ir Pandėlyje. Kol kas geriausiai veikia Panemunėlio Linininkystės Draugija, į kurią įstojo virš 40 narių. Neblogai veikia ir Rokiškio Linininkystės Draugija, kuri jau įsigijo linų raunamąją mašiną ir rūpinasi savo narius aprūpinti trąšomis.

Linų Draugijų steigimas dar sykį įrodo, kaip tarybinė vyriausybė rūpinasi darbo valstiečiais, teikdama jiems visokeriopą paramą.

(Mūsų koresp.)

V. ZOTOVAS
TSRS Maisto Pramonės
Liaudies Komisaras

Maisto pramonės plėtotės perspektyvos

Didžiųjų darbų programoje, draugo Stalino paskelbtoje 1946 m. vasario mėn. 9 d. istorinėje kalboje, žymia vieta užima priemonės tarybinės liaudies medžiaginėms buitinėms sąlygoms pagerinti. Draugas Stalinas nurodė, kad ketvirtuoju penkmečiu „ypatingas dėmesys bus atkreiptas į plataus vartojimo reikmenų gamybos išplėtimą, į darbo žmonių pragyvenimo lygio pakėlimą nuosekliai mažinant kainas visoms prekėms“.

Bolševikų partija ir tarybinė vyriausybė visuomet rūpinosi darbo žmonių medžiaginiu gerbavimu. Tada rado savo išraišką, kuri priemonių tarpe, ir galingos maisto pramonės sukūrimo. Mūsų šalies supramoninio metais buvo sukurtos technikinio atžvilgiu pažangios įmonės.

1940 metais maisto apimtis sudarė daugiau kaip 13 milijardų rublių, daugiau kaip 4 kartus pralenkama 1913 metų lygį. Runkelinio cukraus gamyboje Tarybų Sąjunga užėmė pirmą vietą pasaulyje. 1940 metais smulkaus cukraus buvo pagaminta 21,5 milijono centnerių, tai yra pusantro karto daugiau, kaip 1913 metais. Platus maisto pramonės išsivystymas lūdi, kad darbo žmonių pragyvenimo lygis nuolat kyla.

Karas sutrukdė tolesnį tos liaudies ūkio šakos vystymą. Hitlerininkai užgrobtose tarybinėje teritorijoje visiškai ar iš dalies sunaikino apie 5500 maisto įmonių. Dalis įmonių buvo perkelta į Rytus. Daug

įmonių buvo pritaikyta šaudmenų iš chemijos apsaugos priemonių gamybai. Maisto gamyba gyventojams, tuo būdu, žymiai sumažėjo.

Tarybinė vyriausybė dar karo metais išvystė darbus maisto įmonėms atstatyti Raudonosios Armijos išvaduotose rajonuose. To darbo užsimojimas žymiai padidėjo po karo. Valsitybės paramos ir darbininkų bei inžinierių pasiaukojamėio darbo pasėkoje į 1946 m. pradžią atstatyta daugiau kaip 3 tūkstančiai maisto įmonių. Tai įgalino padidinti maisto produktų gamybą. Antai praėjusiais metais, palyginti su 1944 metais, cukraus gamyba padidėjo beveik 2 kartus, papirusų — 3 kartus, konditerijos gaminių bei spirito — 1,5 karto, augalinių riebalų — 30 procentų.

Maisto įmonių darbuotojams pastatytas uždavinys toliau visapusiškai vystyti mitybos produktų gamybą, gerinti jų kokybę bei didinti asortimentą. Penkmečio planas numato tos gamybos padidinimą keleriojai daugiau, palyginti su 1945 metais, žymiai viršijant prieškarinį lygį. Žaliavų bazė tam tikslui yra pakankama. Ketvirtuoju penkmečiu numatoma pilnutinai baigti maisto įmonių atstatymą ir naujų fabriklų bei gamyklų statybą.

Cukraus pramonėje bus įvesta eksploatacijon 10 naujų įmonių ir 59 atstatytosios gamyklos. Bus pastatyti 9 nauji koniservų fabrikai ir 24 gamyklos

bus atstatytos. Riebalų pramonė padidins savo gamybinį pajėgumą, pastatius 43 naujas gamyklas ir atstačius 28 senas gamyklas. Gamybinės bazės padidinimas numatomas ir kitose maisto pramonės šakose.

Senų maisto pramonės įmonių atstatymo bei naujų gamyklų statybos pasėkoje, maisto pramonė bus aprūpinta tobuliausiomis mašinomis. Tai įgalins žymiai pakelti bei pagerinti gamybą. 1946 metais, palyginti su praėjusiais metais, numatoma padidinti cukraus gamybą 41%, augalinių riebalų — 18%, konservų — 30%, margarino — 48%, konditerijos gaminių — 56%, muilo — 38% ir t. t.

Penkmečio plano numatyta pilnai atstatyti prieškarinį maisto gaminių asortimentą. Numatoma žymiai padidinti rafinadą gamybą, aukštos rūšies vaisių konservų gamybą ir apskritai konservų gamybą. Numatoma išplėsti naują gaminių rūšį — tai daržovių konservai. Bus organizuota sausųjų pusryčių bei pietinių produktų gamyba. Ypač bus padidintas konservuotų daržovių, vaisių ir uogų asortimentas vaikams. Bus žymiai padidinta vaisių, vynuogių ir citrusinių sulčių gamyba.

Penkmečio plano įgyvendinimo pasėkoje aukštos rūšies maisto produktų gamyba žymiai pralenks prieškarinį lygį.

Gero vadovavimo rezultatai

Apgailestina padėtis buvo Rokiškio batų artelėje „Batas“ iki 1945 m. gaudžio mėn., kol jai pasiėmė vadovauti naujas šios artelės vedėjas drg. Matvejevas. Tada artelė teispildė savo darbo planą vos 17—18% ir darbą tesilankė maža dalis artelės dirbančiųjų.

Drg. Matvejevas, pradėjęs vadovauti artelėi „Batas“, suprato, kad tarybinės Tėvynės atstatymas reikalauja ne tokio darbo ir kad tikrai kieta ir gerai organizuojanti ranka išgelbės artelę iš apverktinos padėties. Ir, tikrai, per trumpą laiką pasirodė drg. Matvejevo gero vadovavimo rezultatai. Keič suorganizuoti dirbančiųjų susirinkimai, per kuriuos buvo išaiškinta kiekvieno dirbančiojo pareiga ryšium su mūsų Tėvynės atstatomuoju darbu, atnešė tą naudą, kad šioje artelėje yra visai išgyvendinti pasive-

lavimai, be priežasties vykimai į darbą ir disciplinariniai trūkumai. Jau š. m. sausio mėn. artelė „Batas“ savo darbo planą įvykdė 148%; vasario mėn. — 141% ir kovo mėn. — Bendrai I-mo ketvirčio planą išpildytas 146,3%.

Pet tą laiką iškilo artelėje nauji darbo spartumai, ankščiau čia nebuvo. Tada Turkus, išpildęs savo darbo planą 150%, drg. Kavališkus išpildė 140% ir kt.

Artelės vedėjas drg. Matvejevas pasakė, kad didžiojo darbo žmonių šventė — Gero vadovavimo artelės dirbančiųjų paskaitinis dar didesni laimėjimams ir kad artelės ketvirčio planas bus viršytas geresniais rezultatais.

(Mūsų koresp.)

Darbas be noro

Kai daugumas mūsų apskr. įmonių, įstaigų bei artelių stengiasi kaip galint kelti darbo našumą, išpildo ir daugumoje, viršija savo darbo planus, Južintų valsčiuje veikianči batsiuvių artelė, kuriai vadovauja drg. Verbiejus, šių metų pirmo ketvirčio planą teispildė vos 70%.

O plano neišpildymo priežastys yra gana paprastos ir toli gražu, nepateisinamos. Faktai rodo, kad retas tebuvo atvejis, kada šios artelės darbininkai būtų laiku susirinkę į darbą. Negana to, kad į darbą renkamasi nepunktualiai, bet, porą valandų padirbėję, šios artelės darbininkai būna neblaiviam stovyje, nes čia yra priimta ir darbo metu vartoti alkoholinius gėrimus.

Alkoholiniai gėrimai atsiranda artelėje tokiu būdu, kad jos vedėjas drg. Verbiejus iš kiekvieno atsilankančio į artelę jento tiesiog reikalauja, jam pristatytą „skystimą“ atnešęs į šią artelę turintis batus pil. Vaikutis negavęs atgal net po dviejų savaitių tarpu kai pil. Petryla, nešęs artelės vedėjui batus „skystimėlio“ ir padavęs batus ti batus vėliau už pil. Vaikutis, gavo juos tuoj pat pataisytus.

Tokių Južintų batų artelės darbu ir jos vedėjo elgesio yra pasipiktinę daugumas Južintų žmonių.

Toks drg. Verbiejus esantys prilygsta sabotazui, batus vieton naudingo darbo stengiasi tik kenkti. Ketvirčio planinio penkmečio plano įgyvendymas reikalauja jėgų įtampos ir atsidavimo darbu, o simuliacijai.

(Mūsų koresp.)

Rokiškio MTS įsitraukė į pavasario darbus

Rokiškio MTS, sudariusi sutartį su valstiečiais dėl žemės paruošimo pavasario sėjamosios darbams, vis labiau ir labiau įsitraukia į šiuos darbus. Iš esamų 5 traktorių 3 traktoriai jau aria. Be to, vienas geriausių traktorių drg. Liepinis š. m. balandžio mėn. 16 d. Kavoliškyje, kur randasi MTS pagalbinis ūkis, aparė 2,3 ha, tuo dienos darbo normą viršydamas 43%, nors kartu prie jo dalyvavo mokiniai — kursantai, kuriems čia buvo teikiami praktiški patarimai jų būsimajame

darbe. Kiti du traktoriai, vadovaujami traktorių drg. drg. Kavališkus ir Samilovo, pagal sutartį, šią dieną dirbo valstiečių Beksniens ūkyje.

Geriausieji traktoriai drg. drg. Liepinis ir Malčius įsijungė į tarpusavio soles tynes, kuo daugiau apdirbdami žemės, paruošiant ją sėjai. Kavoliškyje šią dieną pradėta arti ir arkliais. Aparė 1 ha žemės.

(Mūsų koresp.)

Iš Rokiškio apskr. vartotojų kooperacijos veiklos

1 m. balandžio mėn. 15 d. Rokiškio apskr. vartotojų kooperacijos sąjungos ataskaitinis susirinkimas už 1945 metus. Susirinkime dalyvavo visi valsčių kooperatyvų igamniai. Ataskaitinį Apkoopsąjungos darbų pranešimą už 1945 metus padarė valdybos pirmininkas drg. Bagdonas. Savo kalboje drg. Bagdonas nurodė 1945 metais Rokiškio apskr. vartotojų kooperacijos atliktus darbus. Apkoopsąjungos pūkių didmenų planą išpildė 112,5%; mažmenų prekybos apyvartos planas išpildytas 118%. Taipogi neįspildyti ir maitinimo planai. Per metus linktas apskrityje yra daugybių ir kėpyklių. Be to, savo kalboje drg. Bagdonas pabrėžė ypatingai sunkias 1945 metų veikimo sąlygas. Sugrįžtamame po karo kooperacijoje teko pradėti kurti naują. Baigdamas drg. Bagdonas paminėjo, kad gyvenimo sąlygos kaskart gerėja ir turima vilties, kad šiais metais, ne tik išpildys vartotojų kooperacijos pavestus uždavinius, bet juos išvys viršus.

Revizijos komisijos vardu ataskaitinį pranešimą padarė revizijos komisijos pirmininkas drg. Danilovas. Savo kalboje drg. Danilovas pastebėjo valsčių kooperatyvų revizijos komisijų neveiklumą. Nedaromas kiekvienam mėnesyje netikėtos revizijos sudarė palankią dirvą išieškojimams ir kitoms piktvaliavimams. Nežinoma nuolatinių paraginimų ir nuolatinių pasitarimų bei seminarų, valsčių kooperatyvų re-

vizijų komisijos neatkreipė į tai reikiamo dėmesio. Jos nepateisino pareikšto narių pasitikėjimo, ir dėl to dabar vykstant ataskaitiniams susirinkimams už 1945 metus, dauguma iš jų perrinktos.

Susirinkimo dalyviai pastebėjo, kad daugelyje vietų netiksliai vyksta ūkiškų paruošimų apiprekinimas pramoninėmis prekėmis. Atsakingi pareigūnai per mažai rūpinasi ir pavėluotai gauna prekes paruošų apiprekinimui (odos dar neapiprekinintos už 1945 metus). Nepatenkinamai sutvarkytas svarstyklių stovis ir neorganizuojamas jų remontinis sutvarkymas. Nesirūpinama gauti būtinoms remontams reikalingų statybinių medžiagų. Kai kuriuose valsčių kooperatyvuose kaip, pav., Obelių ir Panemunio, labai nenormaliai vyksta gyventojų aprūpinimas duona ir kitomis būtinomis reikalingomis prekėmis. Labai smarkiai atsilikęs politinis auklėjimas ir socialistinis lenktyniavimas.

Silpnai vykdomas darbas organizuojant vietines gamybos įmones iš vietinės žaliavos. Šiems trūkumams pašalinti, susirinkimas nutarė ir įpareigojo tiek Apkoopsąjungos, tiek valsčių kooperatyvų valdybas ateityje įvykdyti visus skirtus planus ir pašalinti nuostolingą veiklą valsčių kooperatyvuose, plėsti vietos prekių gamybą, ją remti ir skatinti vietos žaliavos surinkimą, organizuoti pagerintą prekių tiekimą pajūninkams, išpildyti jų pageidavimus, stiprinti narių verbavimą ir pajū inaušų surinkimą, parengti technškai ir medžiaginiai paruošoms supirkti sandėlius 1946 metų derliaus surinkimui, nedelsiant pašalinti vykstančius nesklaidumus gyventojų aprūpinime, paruošų surinkimė ir prekybos srityje.

Atsivėlgiant į praėjo meto sunkumus susirinkimo dalyviai, po įvykių gyvų diskusijų, valdybos ir revizijos komisijos darbą įvertino patenkinamai. J. Trumpickas.

Valstiečiai — agitatoriai

Juodupės valsė. agitatorių kolektyve yra nemaža valstiečių, kurie, suprasdami ežamo momento uždavinius, populiarizuoja juos valstiečių tarpe. Iš veiklesniųjų valstiečių — agitatorių paminėtini Čecčių apyl. agitatoriai-valstiečiai drg. drg. R. Geidonas, St. Juodelis, J. Raupys ir kiti. Šie valstiečiai, vadovaujami apylinkės mokytojo drg. Mulvino, susirinkimuose, sąmbūriuose ir sa-

vo klube skaitykloje veda aiškinamąjį darbą apie pasirengimą pavasario sėjai, privalomų pristatymų reikalą ir suriša valstiečių darbų reikšmę su IV-jo stalininio penkmečio uždaviniais.

Pažymėtina, kad patys valstiečiai — agitatoriai yra pavyzdingi tarybinių įstatymų bei nutarimų vykdytojai ir yra įvairių darbų pirmūnai. (Mūsų koresp.)

TECHNINĖS KULTŪROS IR JŲ NAUDA

Kaip pats žodis „technika“ gražina juos kaip tinkamą daug apie save pasako ir parodo — taip ir techninės kultūros, kurios daug išsiskiria iš kitų kultūrų tarpo. Techninėmis kultūromis vadiname tas, kurios duoda savo užaugintas šaknis, liemenį ar sėklas pramonės ir technikos išdirbimo reikalams. Prie techninių kultūrų priskiriami cukriniai runkeliai, tabaka, linai, kanapės ir kt. Techninės kultūros yra svarbiausi pramonės išdirbinių augalai, todėl vyriausybė deda visas pastangas ir teikia visokeriopą pagalbą šių kultūrų užauginimui ir jų didesnio derliaus gavimui. Todėl mūsų valstiečių pareiga yra užsėti ar užsodinti kuo didesnius plotus techninėmis kultūromis, o vyriausybė yra paskyrus didelius kiekius mineralinių trąšų šių kultūrų derliui pakelti. Be to, valstiečiai, užauginę didesnius plotus tech. kultūrų ir pristatę jas fabrikins ar gamykloms, turės irgi daug naudos, nes jie gaus nemažą atlyginimą ir vyriausybės nustatytas aukštas premijas; tuo pačiu, užauginus daugiau techninių kultūrų, bus žymiai prisidėta prie greitesnio krašto atstatymo.

Techninė kultūra — cukriniai runkeliai yra pas mus gerai žinomas augalas. Jis yra svarbus tuo, kad iš jo yra gaminamas geras ir maistingas produktas cukrus. Būna dėti visas pastangas jų plotų didinimui, nes jie, apimt cukraus, duoda ir kitą naudą — tai pašaras gyvuliams. Cukriniai runkeliai užaugina didelius kiekius lapų, kurie labai tinka gyvulių šėrimui žali ir, be to, galima silosuoti, ir žiemos metu gausni geras žalias pašaras. Iš cukrinių runkelių, perdirbant cukrų, gaunasi cukrinių runkelių išpaudų liekanos ir melasas, kurį cukraus fabrikiniai

gyvuliams pašarą cukrinių runkelių augintojams. Antra svarbi techninė kultūra — tabaka. Tabaka yra pramoninis augalas, ir jos užauginti lapai ir stiebai eina tabokos ir papirosų gamybai. Valstiečiai į tabokos auginimą turėtų atkreipti rimtą dėmesį, nes valstietis, pristatęs jos didesnius kiekius į taboko trestą, gauna ne tik atlyginimą, bet ir dideles premijas papirosais ir kitomis pramoninėmis prekėmis. Be to, turi lengvatą įvairiuose ūkiškuose dalykuose. Nemažiau svarbios kultūros yra linai ir kanapės. Linų auginama nemaži plotai, bet dar reikalingi didinti. Kanapės visai mažai auginamos. Linai ir kanapės yra puošniai ir riebaliniai augalai. Iš linų ir kanapių stiebų gaunamas pluoštas. Iš pluošto gaunami įvairūs manofaktūros gaminiai, virvės ir kt. Ypač svarbu dabar pabrėžti lininkystės ūkį. Didinami linų ir kanapių plotus, pridedami prie gamybos išsivystymo ir greičiau atstatysime sugriautą lininkystės ūkį. Iš linų ir kanapių seklų gaminamas aliejus ir kt. gaminiai, kaip, pav., pakastas. Aliejus — geras maistas žmonių maitinimui. Aliejų gaminant lieka išpaudos, kurios yra labai maistingos gyvuliams.

Už pristatytus linus, kanapes ir linų bei kanapių sėklas yra mokamos aukštos kainos ir yra premijuojama įvairiomis premijomis. Valstiečiai į techninių kultūrų auginimą turi atkreipti reikiamą dėmesį ir šiais metais užsėti bei užsodinti kuo didesnius jų plotus. **MAŽEIKIS**
Rokiškio apskr. techninių kultūrų skyriaus vedėjas

EGZAMINAMS ARTĖJANT

Rokiškio apskr. VKL Švietimo Skyrius, jau yra išsiuntinęs visoms mokykloms LTSR Švietimo Ministerijos LTSR mokyklų, progimnazijų ir gimnazijų keliamųjų bei baigiamųjų egzaminų instrukcijas. Už 42-se punktuose nurodomi taisyklės nuostatai bei gairės, pagal kurias griežtai privalo būti laikytas vienodumas darbų, dalykuose ir tvarkoje. Tai prieš akis atsiveria rimtas ir gana atsakingas darbas.

Tenka pastebėti, kad mokymetų bėgyje, dabar vykstant dar ir, kiekvieno trimestrio pabaigoje, kontrolinius darbus, tarsi, mažus egzaminus, kurie pavasario egzaminai nėra vieninteliai mokslo metams. Bet vis tikta pavasario egzaminai pasilieka iš visų egzaminų svarbiausi ir rimčiausi. Mokiniai pradeda jausti saulės nerimą, netgi nekurię baimę: kaipgi šiuos egzaminus išlaikys, suabejodami net savo turimomis neblogomis talomis? Ir šitai visoje pilnamojoje yra tuo atveju, kada pedagogų pusės galvojama, kad bet kurie egzaminai yra tik tik mokinį reikalas, o mokytojai daugiau ar mažiau at-

lieka tik pačius egzaminų oficialumus: sudaryti bilietus, paklausti mokinį ir parašyti jam pažymį.

Bet šitokia galvosena pedagogikoje yra netiksli, netgi labai klaidinga. Trimestrinių ar pavasario, keliamųjų bei baigiamųjų egzaminų negalima priskirti tik vienų mokinių reikalui — egzaminai kartu yra ir mokytojų egzaminai.

Tiesa, čia daug kas priklauso nuo paties mokinio: kaip jis žiūri į mokymosi darbą, kaip jis parengia pamokas, kaip jis persiima viena ar kita disciplina, pagaliau, kiek jis iš viso yra gabus, stropus, pamokų metu atidus.

O taip pat yra tiesa ir pedagogikos uždavinys, kad visi čia paminėtieji mokiniai savumai, jų fizinės ir psichinės galios jėgos ir net pati mokymosi tvarka turi būti nuolat mokytojo perduodamos mokiniams ir koreguojamos lygia-griežiai su paties mokslo dalyko medžiaga. Mokslas be auklėjimo yra neįmanomas. Mokytojas turi gerai pažinti savus mokinius. Geras pedagogas per visus mokslo metus stebi mokinį ne vien tik mokinio kaktos atžvilgiu, bet jis stebi vi-

są asmens apimtį, jo sveikatą, jo maitinimąsi, kokias sąlygas mokinys turi savo bute mokymuisi, kaip jis tvarko užmokytą savo laisvalaikį ir darbą, ar jis pilnai ir tiksliai suprato dėstomos pamokos medžiagą, ar gerai tą pasižymėjo savo užrašų sąsiuvinyje ir panašiai. Pedagogika neleidžia mokinį imti abstrakčiai, atitrauktus nuo gyvenimo ir vien tikta klasės sienų ribose. Tas nėra geras pedagogas, kuris, pašaukęs klasėje mokinį, užduoda jam vieną kitą klausimą ir, mokinui neatsakius, čia pat parašo jam dvejetą, pavadindamas ar nepavadindamas jį tinginiu, palikdamas ar nepalikdamas mokinį už bausmę po pamokų, galvodamas: „Na, palauk, paklausiu kada netikėtai kitą kartą ir žiūrėsiu, ar tu išmoksi, ar ne?“

Geras pedagogas kartu, su rudenį dėstomo dalyko pradžia, pradeda ir savo mokinių asmenines ir jų gyvenimo aplinkos sąlygų studijas. Toks pedagogas per ilgesnį ar trumpesnį laikotarpį daugiau ar mažiau pažįsta mokinius anksčiau čia išvardintose srityse. Ir štai jau visai kitas vaizdas — mokinys neatsakė pamokos ir mokytojas susirūpina: kodėl jis nemo-

ka, paklausiū, ką jis pats atsakys, gal pažadės kitam kartui išmokti ir jį vėl patikrinsiu, gal atsirado namuose kuri trukdanti priežastis, kurią teks galimai pašalinti, gal užrašuose padarė netikslumą ir nebesuprato (o užrašus dažnai tikrinu-Aut.), o gal patingėjo, o gal, pagaliau, jis nesuprato mano dėstymo? Toks aiškinimasis darytinas atskirai su mokinium, ne klasėje. Tik šiuo keliu mokinys galimas įstatyti į našaus darbo vėžes. Toks mokinys bus daugiau ar mažiau darbu pajėgus ir jam egzaminai batinės nebedarys.

Čia keli žodžiai tenka pastebėti ir dėl rašomųjų darbų taisyms. Ir čia mokinių padaromų klaidų išsiaiškinimo kelias panašus, kaip ir žodiniuose atskiriniuose. Vien tik pabrėžti klaidą ir palikti su mintimi, kad jos atitaisyms yra jau mokinio reikalas, yra nepedagogiška. Viena silpnesnių mokinių klasių labai blogai rašė lietuvių kalbos ir matematikos rašomuosius darbus. Mokytojas pradžioje bardavosi ir liepdavo po kelis kartus perrašinėti rašomuosius atitaisyms. Nieko negelbėjo. Po to mokytojas ėmėsi intensyvaus aiškinimosi. Rezultate — po dvie-

jų trijų mėnesių mokiniai pradėjo rašyti patenkinamai, o į mokslo metų pabaigą — visai gerai. Seno pedagogo M. Grigonio pastabos: kodėl mokinio akys tebedamos vien klaidomis; kodėl jo protas neskatinamas gerais atliekais laimėjimais; kodėl rašomuosiuose darbuose nepažymimi mokinio minčių deimantukai, kad mokinys žinotų, kur jis yra laimėtojas, pažangus? — Yra labai teisingos ir vykdytinios pastabos.

Taigi, jei šitai bus dirbama — bus dirbama pedagogiškai, ir bet kurie egzaminai bus natūralūs ir teisingai reikalaujami. Tuokart egzaminams bus ruošiamasi ne paskutinėmis prieš egzaminus dienomis, — tuokart bus vykdoma ir žengiamama keliu, nurodytu didžiųjų terektų ir praktiškų pedagogų: P. O. Afanasjevo, K. D. Užinskio ir kitų.

Tuos pačius dėsnius apibrėžia ir didysis V. J. Leninas savo žodžiais:

— Žmogus gali daug nudirbti ir daug išmokti, jeigu jis tvarkingai paskirsto savo poilsio laiką.

O šią tvarką tegali mokiniams iškiepyti tik geras pedagogas.

Mok. P. K.

Lietuvos selekcininkų suvažiavimas

DOTNUVA, balandžio 16 d. simais. Čia įvyko Tarybų Lietuvos mokslo darbuotojų selekcininkų suvažiavimas. Suvažiavimo dalyviai apsvarstė ir nubrėžė 1946 metų selekcinio mokslo tyrimo darbo planą, jungiantį daugiau kaip šimtą planų agrotechnikos bei selekcijos klausimams. Penkmečio plano Tarybų Lietuvos žemės ūkiui išvystyti uždaviniams įvykdyti, bandomųjų kultūrų pasėlio plotas padidinamas nuo 30 ha iki 886 ha tai yra dviliešims devyni su puse karto. (ELTA).

Prasidėjo 8-rių miestų krepšinio rungtynės

LENINGRADAS, balandžio mėn. 15 d. Čia prasidėjo tradicinės 8-rių miestų krepšinio rungtynės. Rungtynėse dalyvauja Maskvos, Leningrado, Rygos, Kauno ir kitų miestų stipriausios rinktinės vyrų ir moterų komandos. Pirmąjį žaidimą pravedė Kijevo ir Rygos moterų komandos. Nugalėjo kijevietės — 27 prieš 22. Bakų — Kauno moterų komandų rungtynės pasibaigė Bakų krepšinininkų pergalė — 26 prieš 17. Vyrų komandų Kaunas — Kutaisi rungtynės pasibaigė 33 prieš 31 Kutaisi naudai, Maskva — Leningradas 25-šiais prieš 22 Leningrado naudai. (ELTA).

Irano gyventojų padėka Raudonosios Armijos dalims

TEHERANAS, balandžio mėn. 11 d. (Tass). Ryšium su Raudonosios Armijos dalių evakuacija iš Irano, Teherano laikraščiai spausdina daugybę telegramų ir rezoliucijų, kuriose šiaurinių Irano rajonų gyventojai reiškia savo padėką Raudonajai Armijai už jos didvyriską kovą, užtikrinusią pasaulio išvadavimą iš fašistinės barbarybės ir už bepriekaištinių Raudonosios Armijos kareivių ir karininkų elgesį jų buvimo Irane metu. Laikraštis „Setare“ idėjo rezoliuciją, priimtą masiniame mitingė Čaluse. Rezoliucijoje Čaluso gyventojai karštai dėkoja Raudonajai Armijai — pasaulio išvaduatoriai, o taip pat gerisi tarybinių kareivių ir karininkų pavyzdingu elgesiu. Čaluso gyventojai, — sakoma rezoliucijoje, — dėkoja ir sveikina TSRS vadovus, išauklėjusius kilnius ir šaunius Raudonosios Armijos karius. Laikraščio „Mechri Iran“ pranešimu, ryšium su Raudonosios Armijos dalių evakuacija iš Sari miesto, įvyko priėmimas, suorganizuotas Sari gubernatoriaus Chosrovi. Priėmimo dalyvavo Raudonosios Armijos vadovybė ir karininkai, tarybinis konsulas Sari, Irano provincinių įstaigų vadovai ir kiti asmenys. Pasakęs kalbą Chosrovi aukštai įvertino tarybinių kareivių ir karininkų elgesį jų buvimo šiauriniuose Irano rajonuose metu ir kalbėjo apie būtinumą toliau stiprinti ir plėsti draugiškus santykius tarp TSRS ir Irano. (ELTA).

JAV atstovų rūmų karininkų reikalų komisijos nutarimas

NIUJORKAS, balandžio mėn. 10 d. (Tass). Asošieitėd Pres agentūros pranešimu, atstovų rūmų karo reikalų komisija rekomendavo prailginti karinės prievolės įstatymo veikimo terminą, kuris baigiasi gegužės mėn. 15 d., 9 mėnesiams. Komisija rekomendavo pratęsti šio įstatymo veikimo laiką 9 mėnesiams, o ne 1 metams, kaip to neseniai reikalavo karo ministras Petersonas ir Amerikos armijos štabo viršininkas generalas Eizenhaueris. Komisija pasiūlė uždrausti šaukti karo tarnybon asmenis, kurie yra tėvų, apriboti šaukiamuosius karo tarnybos amžiaus grupėmis nuo 18 ligi 30 metų ir apriboti tarnybos armijoje laiką 18 mėnesių. Senato komisija karo reikalų nutarimo dėl karinės prievolės įstatymo pratęsimo priėmimą atidėjo ligi balandžio mėn. 11 d. (ELTA).

Darbinės žemės nuosavybės įstatymas Bulgarijoje

SOFIJA, balandžio mėn. 10 d. (Tass). Įgijo galią darbinės žemės nuosavybės (agrarinės reformos) įstatymas Bulgarijoje. Pagal šį įstatymą, prieš pradėdant nusaivinti žemes iš stambių žemvaldžių, visoje šalyje bus pravesotos sritinės konferencijos, kurių metu bus smulkiai išaiškinta naujojo įstatymo esmė ir jo įvykdymo metodai. (ELTA).

Naujos mašinų traktorių stotys

VILKAVIŠKIS, balandžio mėn. 15 d. Kybartų ir Gyzų valsčių centruose įsteigtos naujos MTS. Šį pavasarį Vilkaviškio apskrities valstiečių žemė apdirbs trijų MTS traktoriai ir 10 MANP. Kybartų MANP artojai jau išarė apie 20 ha naujakurių žemių. (ELTA).

25 tonos muilo per para

PANEVĖŽYS, balandžio mėn. 15 d. Lietuvos muilo fabrikas pasiekė prieškarinį lygį. Fabriko kolektyvas kasdien pagamina daugiau kaip 25 tonas ūkiško muilo. Iki gegužės Pirmosios fabrikas pradės gaminti naujas tualetinio muilo rūšis. (ELTA).

Birno pareiškimas

VĄŠINGTONAS, balandžio mėn. 11 d. (Tass). JAV valstybės departamentas perdavė spaudai paskelbti Birno pareiškimą, kuriame nurodoma, kad jis sieks atgaivinti straipsnį dėl daugiau kaip 4 milijonų dolerių paskirimo žvalgybos veiklai; tą straipsnį atstovų rūmų asignavimų komisija neseniai išbraukė iš valstybės departamento sekundinių metų biudžeto projekto. Panašią žvalgybos sistema, pasakė Birnas, „ne tik yra svarbus mechanizmas mūsų užsienio politikai įgyvendinti, bet taip pat esminis mūsų tautinės saugumo sistemos elementas“. (ELTA).

JAV Karo Ministerijos pareiškimas

NIUJORKAS, balandžio mėn. 7 d. (Tass). Asošieitėd Pres agentūros korespondento pranešimu iš Vąšingtono, JAV Karo Ministerija pareiškė apie kavalerijos, kaip skirtingos kariuomenės rūšies, likvidavimą. Kavalerija bus sujungta su šarvuotųjų dalimis, kurios nuo šiolai vadinsis „šarvuotųjų bei kavalerijos“ dalimis. Nedidelės kavalerijos dalys bus palkitos operacijoms sunkiai praeinamoje vietovėse ir apmokymo tikslams. (ELTA).

JAV senato komisija pritarė paskolos Anglijai suteikimui

VĄŠINGTONAS, balandžio mėn. 10 d. (Tass). Senato komisija valiutos ir banko klausimams 14 balsų prieš 5 pritarė pasiūlymui suteikti Anglijai 3.750 milijonų dolerių paskolą. (ELTA).

Saviveiklos ratelių veikla apskrityje

Apskritis mokyklose yra įsisteigę ir veikia mokinių saviveiklos rateliai, kuriems vadovauja mokytojai. Iš tokių ratelių tenka paminėti literatū, istorikų, sportininkų su paskirtois sekeijomis ir kt. Šių saviveiklos ratelių — būrelių pasirodymas visuomenei yra labai populiarus tiek valsčiuose, tiek ir apylinkėse, todėl gyventojai noriai renkasi į jų suruoštas vakarus su programomis, minėjimus ir t. t. Šiais metais mokinių saviveiklos būrelių įvairiose srityse buvo 450 pasirodymai, kuriuose dalyvavo virš 18.000 žmonių.

Moksleivių saviveikla paskutiniu metu ypatingai pagyvėjo Skapiškio progimnazijoje, kurioje veikia 5 literatū būreliai. Vienas iš šių ratelių aktyviausių vadovų — mokyt. Vytautas Merkevičius. Be to, čia veikia 3 dramos rateliai su 81 nariu, kuriems vadovauja mokyt. Valentas. Tenka paminėti kitų ratelių ir meteorologų ratelių 15 narių, vadovaujamas mokytojaus ir talentingo mokytojaus lio.

Deja, kai kuriose mūsų apskrities mokyklose, kaip, pavyzdžiui, Panemunėlio, Ragelių ir kt. progimnazijose, visai nėra dybininkų būrelio, todėl šios srities mokinių saviveiklos la yra visiskai atlikusi.

Šių mokyklų vadovai turėtų įvertinti kiekvieno saviveiklos ratelio reikšmę ir pasistengti jį veiklą pastatyti reikiamu aukštumu. Dabartiniu metu saviveiklos rateliai ruošiasi gegužės mėnesio — Pergalės dienai. Gijūnės Pirmąją Rokiškį mokyklą mas didelis moksleivių pasirodymas, po kurio seks Rokiškio gimnazijų moksleivių pasirodymai miesto stadione. (Mūsų korespondentų).

Ruošiamasi Gegužės Pirmąjį

Rokiškio bern. gimnazijos moksleiviai su didžiausiu entuziazmu ir energija ruošiasi didžiajai darbo žmonių šventei — Gegužės Pirmąjį. Didelio pasišventimo ir iniciatyvos, ruošiantis šiai šventei, parodo naujas karinio parengimo mokytojas drg. Timofejevas ir kultūros mokytojas drg. Kabanas. Jų iniciatyva mokomi pratimų, parodo ir t. t. (Mūsų korespondentų).

Iš Svėdasų valsč. klubų skaityklos veiklos

Svėdasų valsčiuje klubų skaityklos tinklas jau yra išpildytas visu 100%. Pačiame Svėdasų miestelyje veikia atskirai klubas skaitykla ir atskirai biblioteka. Be šių, dar klubai skaityklos įsteigtos ir apylinkėse. Išskyrus Svėdasų biblioteką bei Svėdasų ir Netikiškių klubus skaitykla, visur kitur klubams skaitykloms vadovauja vietos mokytojai. Visi klubai skaityklos atlieka didelį kultūrinį švietimo — politinį darbą. Per visus klubus skaitykla kas mėnuo yra padaroma 14—30 susirinkimų, kurių metu vyksta pasirodymai, pranešimai, laikraščių skaitymas bei politinio turinio literatūros — knygų nagrinėjimas. Visus klubus skaitykla kas mėnuo aplanko 1500—2000 dalyvių. Iš visų, valsčiuje esančių klubų skaityklių geriausia yra Saviščiūnų ir Netikiškių klubai skaityklos. Jų vedėjai ypatingai atlieka jiems patalpijantį kultūrinį švietimo — politinį darbą, ir jų klubai atlieka tyklos apylinkėj turi didelį puliarumą ir yra gausiai lankomos.

Iš Svėdasų gimn. sporto kolektyvo veiklos

Š. m. balandžio mėn. 11 dieną Svėdasų gimnazijos sporto kolektyvo nariai savo eiliniame, pagal turimą išdirbtą planą, susirinkime, vadovaujant fizinio lavinimo vadovui mokyt. A. Samuliui, aptarė svarbesnius ir aktualiausius reikalus. Žymesniuose šio susirinkimo punktu tuo tarpu buvo sporto kolektyvo sekeijų sudarymas.

- Dabar sudarytos dvi sekeijos:
- a) krepšinio sekeija,
 - b) orinio sekeija.
- Šios sekeijos numatomos dar atskirai sugrupuoti ir padalinti: į vyrų ir mergaičių krepšinio ir orinio sekeijas. Mergaičių sekeijos numatomos sugrupuoti artimiausioje ateityje. Sudarius sekeijas, tuojau bus pradėtos atskiros treniruotės ir ruošiamasis tarpsekejinės rungtynės. Be tarpsekejinė rungtynių, gimnazijoje numatomos ir tarpklasines draugiškos rungtynės.
1. Artimiausioj ateityje padaryti neturimų sporto reikalingumų:
- a) visus reikiamus įrengimus šokinėjimui į aukštį,
 - b) įrengimus šokinėjimui toli,
 - c) įrengimus lenktynių žaidimams.
2. Sutvarkyti aikštes:
- a) išlyginti turimą krepšinio aikštę,
 - b) sutvarkyti ir būtinai išlyginti orinio aikštę,
 - c) sutvarkyti aikštes futbolui ir kvadratams.
3. Pradėti rengtis gegužės mėnesį įvyksiančiai sporto šventei.
- Visi nutarimai jau pradėti vykdyti. Žalgirietis

Atsakingas redaktorius P. Griškevičius